

Udskrift af Ørum og Vestervig Amters Landvæsenscommissionsprotokol

fundet af Adolf Handrup, Ullerup, i Visby-Heltborg sognearkiv

Aar 1801 den 28. Martii blev i Kjestrup By, Heltborg Sogn, Thisted Amt, holdet Landvæsenscommissionsmøde paa Herr Amtmand Ferslevs Vegne efter tilstillet Ordre, Herredsfoged Lauritz Høyer af Visby, Landvæsenscommissionairer Hr. Hjordemaal til Bubbel og Hr. Søren Balleby til Koustrup (?) til dette Møde til samtlige Lodsejere udstedte Indkaldelse af 19. dennes blev med Forkyndelsespaategning modtaget og vedlagt Protokollen under No. 1.

Af Lodsejerne vare mødte Niels Korsgaard, Ole Hansen, Søren Jensen, Jens Enggaard, Peder Bach, og paa Niels Christensens Hoys (som Lande fraværende) hans Hustrus Vegne var til Stede Anders Frederiksen af Gammelbygaard saa og Christen Willemoes af Refsbøll og Christen Hyldgaard af Heltborg. Landinspektør Schibsted var nærværende og fremlagde Kort over Kjestrup Jorder. Derefter blev den specielle Delplan til Kjestrup Jorders Udskiftning aftalt og bestemt saaledes: (Da Ullerup Jorders Udskiftning forhen er bestemt ved en skriftlig forfattet Delplan, som af vedkommende Selvejere er vedgaaet ved Hassing - Refs Herreder ? 13. Marts d.a.)

Bemeldte Kjestrup Agerjorder som udskiftet efter specielle Maal og Taxation udlægges saaledes:

1) Christen Willemoes i Mardahl

beholder alle sine egne Jorder, som var samlet ved Gaarden lidet undtagen i sydvest Hjørne og tillægges 2 Stykker kaldet Klep Agere, saa det nordre Skjel, som begynder ved Landevejen, drages i lige Linie med nordre Side af Baktoft og efter nordre Side af Søren Jensens Stykke No. 276 eller efter søndre Side af Ole Hansens Stykke, Klep Ager kaldet, saa i Sønder i lige Linie mod Skjellet mellem Koldgaard Agere og Hovedageren til Skjellet mellem Ole Hansens og Niels Korsgaards Stykker No. 278 og 279 i bemeldte Koldgaardsager, derfra i lige Linie i Øster over Hovedageren, Mardahls Mark og Fous Agere (øst) saa langt, at Skjellet derfra kan

drages i Nord efter det gamle Skjel imellem Store og Lille Kast Toft, saa Linien over Mardahls Mark og Fous Agere (øst) denne bliver bevægelig i øster Ende og bemeldte Mardahl tager altsaa Vederlag for de Jorder, den forhen har havt (?) i Ullerup og Kjestrup Marker, samt hvad der afgaar af den omtalte Mark udi Fous Agere og Kosbaane samt Lille Kast Toft efter forbemeldte beskrevne Linie.

2) Niels Christensen Høy

som siden sidste Samling er blevet Ejer af Søren Jensens Gaard beholder sin Toft vesten Gaarden, det undtagen som fragaar i nordre Side til Jens Enggaard. Dernæst tager han Bach Toft og Koldgaards Agere, fra Mardahls Lod og Sønder til en lige Linie og 10 Alen norden Peder Bachs Kaalhaug og ligeledes 10 Alen norden nordligt Hjørne af Niels Korsgaards Stykke næst Østen Peder Bachs. Resten tages næst Sønden for Mardahls Lod fra venstre Side af Hovedageren øster paa over Mardahls Mark, Fous Agere, Steens Agere, Store Kast, Møgelberg og Hundsodde alt langs med Mardahls Lod, og naar denne slipper, skal Lodden støde til Fjorden. Det Søndre Skjel bliver en lige linie, som begynder ved Sydvest Hjørne af Hovedageren og derpaa i lige Linie øster paa i Møgelberg til lige norden for det smalle Sted i Engen Sønden bemeldte Møgelberg, hvorfra Linien drages i Sønder til Bækken. - Bemældte Niels Høy tager altsaa den Græsning, som falder norden for Lodden ved Fjorden og ligeledes Engen Sønden for Lodden, hvilket sidste afkortes i hans øvrige Englod.

Fra bemeldte Niels Høys Gaard er solgt nogle Jorder af forrige Ejer Søren Jensen til Christen Hyldgaard i Heltborg og disse bliver opgivet at være følgende:

- Agerstykket mellem Jens Enggaards Agerjord og Grønjorden for begge Ender af samme.
- Engen Vesten for, Kastellet kaldet, men lige saa meget af samme som er norden en Linie fra sydvest Hjørne af forbemeldte Agerjord og til Spidsen eller søndre Side af Mardahls Skifte No. 510.

Disse forbemeldte Stykker beholder Christen

Hyldgaard uforandret og desuden tillægges nogle Stykker udi forbemeldte, som afkortes udi Niels Høys Gaards Lod, nemlig Jens Enggaards nordre Agerstykke, og lidet Græsning Norden for samme, og saa meget af Niels Korsgaards og Jens Korsgaards Eng, som ligger udi Kastelengen, som Christen Hyldgaard beholder. Sidstnævnte Jorder bliver paa lovbefalet Maade at ansætte til Hartkorn tillige med det Fæled eller Hede samme efter Hartkorn kan tilkomme af Landinspektør Schibsted i Forventning af naadigst Tilladelse til dets Afhændelse.

3) Jens Enggaard

beholder sit eget og et Stykke næst ved Gaarden og tager Vederlag for Stykket Norden for Bækken samt for noget Sønder i Marken ved søndre Side af forbemeldte store Stykke ved Huset saa langt ind i Niels Høys Toft, som han kan tilkomme for alle sine Agerjorder, saa den søndre Skjellinie bliver lige fra Landevejen til Engen Sønden om Enggaard.

4) Ole Hansen

beholder sin Toft og Græsning derved Vesten Gaarden, alene at Skjellet ved Ole Hansens Hauge Vester paa rettes eller lignes, og ligeledes drages Østen Gaarden et lige Skjel fra Søndre Ende af Niels Høys Jorder. Det øvrige udlægges Østen i Marken af Røvens Agre og videre Øster paa, næst Sønden for Peder Bachs og Niels Høys Lodder, saa den søndre Skjellinie, som begynder ved Landevejen, bliver omtrent imellem Peder Bachs og Korsgaards Agere No. 285 og 286 i bemeldte Røvens Agre, men ved østre Ende af sidstmeldte Agere drages Skjellet et Stykke til Sønder over Rød End og derfra i Øster i lige Linie til omtrent midt udi Bunden af Kraft Ager og derfra Sønder til Aæn, saa den Lod bliver noget spidsagtig til Øster Ende og støder imod Niels Høys Lod paa Møgelberg.

5) Niels Korsgaard

beholder sin Toft ved Gaarden uforandret. Resten tager han Øster i Marken næst Sønden for Ole Hansens Lod til Christen Baunsgaards Lod og til det (?) Markskjel, som ved forrige Møde er bestemt mellem Kjestrup og Ullerup Jorder, saa denne Lod strækker sig fra Landevejen og Øster paa med en Spidse til Aæn.

6) Husmand Peder Bach

tager sin Andel samlet ved sit Hus, saa den nordlige Skjellinie bliver den bestemte for søndre Side af Niels Høys Lod, det østre Skjel vestre Side af Hovedageren og Søndre skal følge Agerens Gang, hvor det falder samt det nordre Skjel bliver Fælleden.

7) Ole Hansen

Bemeldte tager en Lod i Forhold efter sit Hartkorn af Græsstederne under Bakken ved Fjorden, imellem Gundgaards og Niels Høys Lodder, nemlig næst ved Niels Høys Lod, og dette afkortes i hans Agerlod.

8) Niels Korsgaard

Forbemeldte tager ligeledes en Græslod under Bakken ved Fjorden næst Vesten for sidstnævnte, ligeledes i Forhold efter sit Hartkorn sammenlignet mod forbemeldte Ole Hansens Hartkorn, og denne Lod støder altsaa imod vestre Side til Gundgaards Græslod og ligeledes afkortes i Agerloden.

Engene og det derudi værende tørvejord deles saaledes:

1) Jens Enggaard beholder sin egen nordre Eng og tillægges Mardahls Stykke Østen for, og skulde det være formeget eller forlidt, da rettes det i Søndre Ende ved Aæn.

2) Christen Willemoes tager sin Andel næst Sønden sidste Lod og ligeledes Sønden Christen Hyldgaards Englod fra Land til Aæn, undtagen at han beholder sine egne 2 Skifter næst ved Ullerup Enge.

3) Niels Korsgaard beholder sit eget sønderste Landskifte og 2 Skifter lige Vesten for, hvoraf det Norderste har været hans egen. Resten tages næst Sønder for Mardahls nordre Englod fra Land til Aæn.

4) Peder Bach beholder sit eget Tørveskifte undtagen at der udi søndre Side af samme bliver fælles Vej for ham og Niels Korsgaard paa 4 Alens Brede. Det øvrige udlægges ham Vesten for Tørveskiftet til Aæn.

5) Niels Høy beholder sit eget Skifte No. 490 næst Norden sidste og tager Resten Vesten for til Aæn næst ved sidste Lod Nordpaa hen for Ole

Hansens Tørveskifte.

6) Ole Hansen beholder sit eget Tørveskifte No. 499 og tager Resten i Jens Enggaards Skifte videre Vester paa til Aaen i Nord til Niels Korsgaards Lod.

Heden eller fælleden

Denne deles efter hartkorn og Lodderne derudi udlægges saaledes:

1) Jens Korsgaard tager sin Andel vesten Landevejen ved hans Englod.

2) Christen Willemoes tager Resten af Fælleden østen Landevejen til Fjorden. Skulde der blive mere i bemeldte Hede norden Enggaards Mark, end som bemeldte 2 Mand kan tilkomme, da bliver det overskydende at afkortes i deres Agerlodder efter Taxation.

3) Christen Hyldgaard tillægges det Lidet Hede østen hans Agerlod næsten indtil Mardahls Agermark, og om han mere kan tilkomme, da Resten i sydligst Hjørne af Niels Høys Hedelod.

4) Niels Korsgaard tager sin Andel næst Østen og Sønden sin Toft, saa det søndre Skjel bliver en lige Linie omtrent i Øster og Vester og Lodden bliver bred i vestre Ende.

5) Niels Høy tager noget Hede Østen sin Toft og Resten næst Sønder Niels Korsgaards Lod fra Landevejen og Vester til Skjellet.

6) Ole Hansen tildeles noget Østen sin Gaard noget henfor Niels Korsgaards Toft. Resten tages Sønden for Niels Høys Hedelod fra Landevejen og Vester til Markskjellet.

7) Peder Bach tager lidet vesten Huset og Resten næst ved Ullerup Skjel fra Landevejen og Vester paa.

Vejene betræffende

1) Landevejen som bliver hvor den nu er, udlagt med 16 Alen Brede.

2) Over Niels Korsgaards fællig Lod og Ole Hansens Grønjord til Peder Bachs Tørveskifte 10 Alen bred.

3) Over Niels Høys Grønjord fra Ole Hansens Toft til bemeldte Tørveskifte 10 Alen bred.

4) Mellem Christen Hyldgaard og Jens

Enggaards Agerlodder fra Landevejen og Vester til Engen 12 Alen.

5) I nordre Side af Niels Høys Tørveskifte No. 498 4 Alen bred.

6) Over Kosbanne (eller Kosbaane) i Mardahls Lod fra det Sted i Fjordbakken hvor Vejen nu gaar og Sønder paa til Niels Korsgaards Lod 12 Alen.

7) Fra Landevejen til Fjorden efter Sand, Nordenom Mardahl Mark 12 Alen bred.

8) Fra Niels Korsgaards til (Konninghuset) i Ullerup 12 Alen.

9) Fri Vej eller Kjørsel mod Høst over alle de Vestre Skifter ved Aaen Vester i Engen nemlig fra Mardahl søndre Englod til den nordre Lod og i land af den udlagte Vej i Niels Høys Skifte, saa længe indtil Engene er udtørrede, at enhver kan passere til Land paa sit eget.

Til Vejfyldning udlægges 60 Alen i firkant noget Vesten for Landevejen og næst Norden Christen Hyldgaards Lod.

Sand tages ved Fjorden uden for de med Græs begroede Jorder omtrent ved det Sted, hvor Vejen er udlagt dertil.

Til Vægge Leer eller Mergelgrav forlangtes intet udlagt, da enhver kunde tage det i sit eget Jord, ej heller nogen almindelig Vandsted.

I Henseende til Tiden at udgaa af Fællesskabet da vare samtlige Vedkommende i Kjestrup tilligemed Jens Korsgaard og Christen Korsgaards Enke i Ullerup, hvilken sidste lod møde ved sin Laugsværge Jacob Møller fra Morsø enige om ganske at ophæve Jordfællesskabet i Ullerup og Kjestrup Byer, saasnart Lodderne paa Marken ere afsatte, som Landinspektøren lovede om muligt at ske 1 á 2 dage efter Paaske Helligdage dette Aar - Tvende Mænd af Ullerup Bye har saaet lidet Vinterrug, som disse høster mod igen at udlægge til den eller de, udi hvis Lod bemeldte Rugjord falder, lige saa meget og lige saa god som det med Rug besaaede Jord paa et bekvem Sted i deres egen Lod enten til Sæd eller Græsning denne Sommer. Skulde nogen enten i Kjestrup eller Ullerup have pløjet sidste Efteraar noget Jord, som ved Lodderne Afsætning nu tilfalder anden Mand enten i Kjestrup eller Ullerup, da pløjer Vedkommende ifølge den nu indgaaede Forening mellem dem indbyrdes lige saa meget Jord for den som mister samme paa det Sted, som anvises, og saa snart paafordres. Ligeledes

om nogen skulde have sidste Efteraar gjødet paa anden Mands Lod godtgjøres og paaføres han i det Sted som anvises saa snart paafordres, lige saa mange Læs Gjøde, eller gjødes forsvarligt lige saa mange Skjæpper Land, som han tager gjødet Jord udi sin Lod af anden Mand. Skulde nogle af de pløjede Jorder tilfalde Wisbye Præstegaard eller Beboerne i Heltborg, og disse ikke vil give Godtgjørelse for denne Pløjning, da repareres eller afkortes det paa enhver især i Kjestrup eller Ullerup Byer. Forbemeldte, saavel i Henseende til Rugsæden som Pløjning og Gjødning, ligne Beboerne imellem sig selv indbyrdes men i Mangel deraf antage saavel Kjestrup som Ullerup Beboere 2 Mænd af Heltborg, Niels Balle og Jens Kirk, til at bestemme Vederlaget i forbemeldte Henseende, hvis Bestemmelse skal være gældende uden

videre Appel. Saaledes er da denne Udskiftningsforretning fastsat og bestemt for Kjestrup By, og Lodderne altsaa afstikkes overensstemmende med samme, hvormed enhver især erklærede sig fornøjet, efter at denne Forretning tydelig var oplagt for alle Vedkommende. Ligeledes erklærede Ullerup Bys Beboere at være fornøjet og holde sig efterrettelig Bestemmelserne i Henseende til Tiden at udgaa af Jordfællesskabet, samt Rugsæden, Pløjningen og Gjødskning saaledes som oven er meldt, og til Stadfæstelse underskrives denne Forretning af samtlige Vedkommende.

Paa Hr. Amtmand Ferslevs Vegne:

*Lauritz Høyer   Balleby Hjardemaal
Schibsted   Christen Willemoes (holder i Pennen)
Anders Frederiksen   Jens Enggaard*

Kilde: Sydthy Årbog 1989, side 73-76.